Χωρίς παιδεία όλα επιτρέπονται (Γιώργος Π. Παύλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Δ.Π.Θ.)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 11 Σεπτεμβρίου, 2012

Στο πολυτεχνείο το ‘74 φωνάζαμε «ψωμί, παιδεία, ελευθερία». Ψωμί σημαίνει να μπορεί να ζει το σώμα και να έχει υγεία και δύναμη να στηρίζει το πνεύμα, το οποίο οδηγεί στην ελευθερία.

Αυτά τα τρία πράγματα, είναι ουσιαστικά ένα, δηλαδή ελευθερία αφού το ψωμί δίδει ύπαρξη στο σώμα και το σώμα μέσα από την παιδεία φιλοξενεί το πνεύμα. Όμως όταν λείπει η σοφία τότε τούτη η τριάδα **διασπάται** και διασπασμένη οδηγεί στο χάος, στην αμορφία, την κόλαση, στην καταστροφή, στην διάλυση της πόλης και της κοινότητας. Διότι **χωρίς σοφία το ψωμί ταυτίζεται με την μαλθακότητα, την αδιαφορία για τους άλλους, την απρόσωπη κατανάλωση ηδονής, ύλης, πληροφορίας.** Όμοια, **χωρίς σοφία η παιδεία γίνεται γνώση εργαλειακή, εξειδίκευση τεχνική** και όχι έρωτας γνώσης, **πάθος αλήθειας και ποιότητας**. … Χωρίς την σοφία η παιδεία χάνει την λάμψη του πνεύματος και του όλου και υπηρετεί **αντί της δημοκρατίας τον αυταρχισμό** και την εξουσιαστικότητα των λίγων έναντι των πολλών, ή των πολλών έναντι όλων. Όμοια, **χωρίς σοφία η ελευθερία καθίσταται αυθαιρεσία και τυραννία των ισχυρών έναντι των αδυνάτων, και της μάζας έναντι της δημοκρατίας δηλαδή διάλυση της κοινότητας και της πόλης**.

Το ‘74 ο λαός μας φωνάζοντας ψωμί, παιδεία, ελευθερία έδιωξε την χούντα και την πολιτική τυραννία. **Δεν έκαιγε, δεν κατεδάφιζε, δεν λεηλατούσε την πόλη του**. Τότε τα τανκ της χούντας ισοπέδωναν τα κτίρια για να υποτάξουν το πνεύμα του λαού. **Σήμερα το σκοτισμένο πνεύμα γκρεμίζει και λεηλατεί**. Διότι τα ιερά σύμβολα «ψωμί», «παιδεία», «ελευθερία» έχουν αντιστραφεί και έχουν χάσει το αρχικό τους αυθεντικό και αληθινό περιεχόμενο. Και ο **Ντοστογιέφσκι** θα γράψει ότι **χωρίς Θεό όλα επιτρέπονται. Δηλαδή, χωρίς αίσθηση ιερότητας της ζωής, του κόσμου και της ύπαρξης, το χάος, η διάλυση, η αποδόμηση είναι προ των πυλών.**

Οι εργαζόμενοι που δέχονται όλη την σκληρότητα των καιρών και μίας άδικης πολιτικής που κάνει να αγωνιά η γενιά των 700 ευρώ για την επιβίωσή της ενώ

διαμαρτύρεται δεν καίει δεν ρημάζει δεν λεηλατεί. Αντίθετα ακούμε ότι τα σχολεία βράζουν και οι μικροί μαθητές γίνονται φορείς μίας πρωτόγνωρης βίας. Και δεν νομίζω ότι οι δεκαπεντάχρονοι μαθητές αγωνιούν για το μέλλον της κοινωνίας και έτσι αντιδρούν. Μακάρι να συνέβαινε αυτό. Κάτι άλλο όμως συμβαίνει εδώ. Μάλλον τα παιδιά είναι το ασύνειδο αντηχείο ενός πνεύματος που **έρχεται από τους μεγάλους**, από την κοινωνία και το σύστημα το οποίο νοσεί ποικιλότροπα.

Και τούτο το φαινόμενο δεν είναι άλλο από το οδυνηρό αποτέλεσμα του **αδειάσματος** των λέξεων – συνθημάτων ψωμί – παιδεία – ελευθερία από το αρχικό περιεχόμενο και την **αντιστροφή τους** προς κάτι που είναι πρωτόγνωρο για έναν λαό τον οποίο είδαμε, μέχρι σήμερα, να τα βάζει με τους καταπιεστές των λαών και κάθε είδους φασισμούς, δίνοντας το αίμα του και την ζωή του για την δημοκρατία και την παγκόσμια ειρήνη. Δεν γνωρίζω αλήθεια, αν τούτη η παραφροσύνη είναι η συνήθης αναβίωση των ελαττωμάτων του λαού μας που κάθε τόσο τον οδηγούσαν στη διχόνοια ή στο να φυλακίζει και να φονεύει τους ήρωές του ή τους σοφούς του, ή μία μετάλλαξη του εαυτού μας σε κάτι άλλο που μόλις τώρα γεννιέται, μετά από την συνάντησή μας με τον **σύγχρονο παγκόσμιο τρόπο του τεχνικού πνεύματος, της άσοφης κατανάλωσης και του άρρωστου ευδαιμονισμού χωρίς προοπτική συμμετοχικότητας και κοινωνίας ανθρώπων μέσα στην ποιότητα και την αυθεντικότητα.**

Διότι στα παιδικά μου χρόνια **πρόλαβα ανθρώπους με ασύγκριτα μεγαλύτερη ένδεια ή φτώχεια από την σημερινή αλλά ικανότερους στο να διαχειριστούν την ένδεια και την φτώχεια με σοφία, δημιουργικότητα και αγωνιστικότητα, ικανότερους στο να είναι παρά στο να έχουνε**. Βέβαια, ένας λαός που βλέπει τους ηγέτες τους πνευματικούς, οικονομικούς ή πολιτικούς, να ζούνε σε ασύγκριτη χλιδή και πολύ πιο πέρα του μέσου όρου, σίγουρα χάνει πιο εύκολα την ψυχραιμία του, τη λογική του και την αρχοντιά του. **Για να αντέξει κανείς την υλική υπεροχή του άλλου χωρίς να τον ζηλοφθονεί θα πρέπει να έχει διασώσει ή να έχει ανακαλύψει αρκετό περιεχόμενο του εαυτού του από έναν Σωκράτη, έναν Άγιο Ιωάννη Χρυσόστομο, έναν Παπαδιαμάντη** η όποιον άλλο μεγάλο του τόπου μας.

(Πηγή: romnios.gr)